

Прва година пунољетства Републике Српске која се обиљежава (обиљежена је) 9. јануара, када је и званични празник Републике Српске - Дан Републике, протекла је у одбрани њеног политичког статуса, односно њене аутономије у оквиру БиХ и борбе за санирање посљедица свјетске економске кризе, која није поштедјела ни овај ентитет.

Упркос перманентним политичким притисцима једног дијела међународне заједнице који су ишли наруку само једној страни у БиХ - бошњачкој, и упркос погубним посљедицама које је свјетска економска криза остављала на много моћније економије, Република Српска се успјела одржати на ногама. Она још један свој празник дочекује политички стабилна, а осмишљеном стратегијом и мјерама Владе, и без видно израженог социјалног притиска. Штавише, у постојећој бх констелацији ствари, Република Српска је једина самоодржива.

Политички гледано, данас је Република Српска задовољна што има овакав дејтонски статус, посебно ако се имају на уму велике силе које су крајем деведесетих кренуле на Републику Српску са циљем да се изигра Дејтонски споразум, а од ње, отимајући јој безброј овлаштења, направи празна љуштура. Но, непоколебљива самоувјереност у исправност својих циљева определијелила је Милорада Додика, актуелног предсједника Републике Српске, да се супротстави насиљу високих представника међународне заједнице у БиХ, који су четрнаест година кршили Устав и основна људска права и наметали законе. Тако је пренос надлежности са Републике Српске и њено разграђивање, снагом аргумената зауставио управо Додик 2006. године. Од тада је Република Српска постала незаобилазни фактор, без које се ништа у БиХ не може одлучивати нити донијети.

Далеко од тога да се после 2006. стало са притисцима на Републику Српску. Напротив, они су настављени са промјењивим интензитетом, али упорно до данашњег дана када се централизација БиХ, у преводу на српски језик разградња Републике Српске, покушава протурити под изговором потребе функционалније власти у БиХ и тобожње пријеке потребе на путу европских интеграција.

Но усређивање странаца није приоритет Милорада Додика. Он добро чује и разумије странце, али још боље и пажљивије слуша поруке сопствене јавности пред којом је одговоран и коју не жели да изневјери, јер је од ње и добио мандат на демократским

изборима. Децентрализована структура БиХ, зна то Република Српска, није препрека за чланство БиХ у Европској унији, нити је сметња током испуњавања обавеза у процесу придруживања, гдје Бања Лука већ даје свој допринос. Данас је у одбрани постигнутих вриједности Републике Српске у потпуности садржан отпор било каквом притиску међународне заједнице, али и Сарајева. У одбрани тих вриједности - јака РС која неће много зависити од БиХ, али неће јој ни штетити - Додик је спреман да уложи и свој углед и интегритет. Уосталом, заједнички називник свих његових напора и стремљења је Република Српска, што и није тешко препознати.

Са међународном заједницом Република Српска данас не жели сукобе, напротив, жели да гради партнерски однос и на тој равни тражи да се укине непроглашени протекторат у БиХ затварањем канцеларије високог представника међународне заједнице у БиХ (ОХР), као и да ојачани представник ЕУ не може располагати овлаштењима које има високи представник.

Неоспорни лидер Републике Српске Милорад Додик чисте ратне прошлости, данас користи сваку прилику да понови да у свему једино мир у БиХ данас не смије бити угрожен. Њему и Републици Српској данас се вјерује и у Београду и у Загребу јер и Јосиповић и Тадић јавно тврде да Додик држи ријеч. Неки су то погрешно протумачили да се Додик промијенио. Али ко је хтио видјети, зна да је Додик такав био и прије, но изгледа да је тек сада дошло вријеме да га тачно пренесе након што су многи полемисали са његовом злонамјерно исконструисаном искривљеном сликом, коју су годинама клеветатама стварали сарајевски и још понеки медији. Данас је Додик водећи заговорник демократског дијалога и са међународном заједницом, али и са лидерима из Федерације. О свим питањима, па и о питању конституисања нове власти у БиХ. Ту се Република Српска залаже за аутентичне предлоге домаћих лидера, а не за платформе које представљају микс већ прежваканих међународних предлога. Додик није авантуриста и свјестан је да у дејтонској БиХ Република Српска може да корача заједно с Федерацијом, без обзира на различите одговоре и приступе.

Републику Српску види као снажну и стабилну аутономну заједницу унутар БиХ, која у будућности жели да гради модерно друштво у коме ће образовање, памет и компетенција имати предност. Томе ће се наредних година и стремити.

Политички гледано, данас је РС задовољна што има овакав дејтонски статус, посебно ако се имају на уму велике силе које су крајем деведесетих кренуле на Републику Српску са циљем да се изигра Дејтонски споразум, а од ње, отимајући јој безброј овлаштења, направи празна љуштура.

Аутор је саветник за медије председника РС.

(Данас)